

KRS: a cégek unión belüli székhelyáthelyezése nem teljes mértékben biztosított

A cégeknél egyre többször felmerül az igény székhelyük másik európai tagállamba történő áthelyezése iránt, ám a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője szerint a tapasztalatok és a konkrét ügyek azt mutatják, hogy a tagállami szabályok különbözősége miatt az Európai Unión belül történő szabad székhelyáthelyezés nem teljes mértékben biztosított. Dr. Vida Enikő szerint a helyzet megnyugtató módon csak közösségi jogszabály elfogadásával rendezhető.

A tapasztalatok szerint egyre többször felmerül az igény a cégeknél a székhelyük másik európai tagállamba történő áthelyezése iránt. Adódnak a kérdések, milyen lehetőségei is vannak a letelepedés jogával élni kívánó társaságoknak, melyek lehetnek a letelepedési jog korlátai? - mutatott rá a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi iroda szakértője.

Dr. Vida Enikő hangsúlyozta: alapvető jelentősége van annak, hogy nemzetközi székhelyáthelyezésnek, vagy nemzetközi átalakulásnak tekinthető-e az adott határon átnyúló jogügylet.

Lényeges különbség, hogy a nemzetközi székhelyáthelyezés esetén a társaság eredeti jogalanyiségének töretlen megőrzése mellett kizárólag a székhelyét helyezi át egy másik tagállamba, addig a nemzetközi átalakulás esetében az érintett társaság jogot is vált, átalakul, így az egyik tagállam joga szerint működő társaságból egy másik tagállam joga szerint működő társaság lesz, jogalanyiséga tehát nem töretlen.

A Cartesio-ügy

Az Európai Unió Bírósága a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben hozott ítéletében e két tényállást egyértelműen elhatárolta egymástól és a nemzetközi székhelyáthelyezés tekintetében úgy foglalt úgy állást, hogy annak megengedése a származási tagállam jogának diszkrecionális hatáskörébe tartozik.

Ahogy azt az Európai Unió Bírósága a Daily Mail ügyben is már kimondta, valamely nemzeti jog szerint létrehozott társaság kizárólag azon nemzeti jog alapján létezik, amely szabályozza annak létrehozását és működését. Addig, ameddig egységes közösségi szabályozás nem születik a székhely áthelyezésére vonatkozóan, addig a jogalanyiség megtartása melletti székhelyáthelyezést a tagállamok egymás között nemzetközi egyezményekkel rendezhetik. A lehetőség fennállása esetről esetre vizsgálendő - húzta alá a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

A 2005/56/EK irányelv

Felmerül a kérdés, hogy a nemzetközi székhelyáthelyezéssel szemben mi minősül nemzetközi átalakulásnak. Közösségi szintű szabályozás mindeztől a határokon átnyúló egyesülésekre vonatkozóan született.

A 2005/56/EK irányelv értelmében egyesülésnek minősül egy vagy több társaság felszámolás nélküli megszűnésének időpontjában a teljes aktív és passzív vagyonnak egy már létező társaságra történő ruházása (beolvadás), két vagy több társaság teljes aktív és passzív

vagyonának egy általa alapított társaságra ruházása (összeolvadás) vagy egy társaság vagyonának arra a társaságra való átruházása, amely rendelkezik a társaság tőkéjét megtestesítő teljes részesedéssel.

A hivatkozott közösségi irányelv nem szabályozza annak lehetőségét, ha az egyik tagállam joga alá tartozó társaság a másik tagállam nemzeti joga szerinti társasággá kívánna átalakulni - hangsúlyozta dr. Vida Enikő.

A VALE Építési Kft. ügye

Ez a kérdés felmerült az Európai Unió Bírósága előtt a VALE Építési Kft. ügyében is, amelyben az Európai Unió Bírósága a 2012. július 12-én hozott ítéletet. Ebben kimondta: az EUMSZ 54. cikkében foglalt egyenlő bánásmód alapelve megköveteli, hogy, ha a nemzeti szabályozás a belső jog szerinti társaságok számára biztosítja az átalakulás lehetőségét, akkor a tagállamnak a másik tagállam joga alá tartozó társaság számára is lehetővé kell tennie a nemzeti jog szerinti társasággá való átalakulást ilyen társaság létrehozása révén.

A probléma ott merült fel, hogy a magyar szabályozás nem ismer olyan átalakulási jogcímet, amely szerint egy másik tagállam joga alá tartozó társaság magyar társasággá alakul át. A magyar jogszabályok az egyesülést, a szétválást és a társasági formaváltást tekintik átalakulásnak. Társasági formaváltásnak számít, ha a gazdasági társaság egyetemes jogutódlással más gazdasági társasági formát választ. A kérdés már csak az, hogy az is társasági formaváltásnak minősül-e, ha egy másik EU tagállamban bejegyzett társaság úgy helyezi át székhelyét és alakul újra egy másik tagállamban, hogy kéri származási országában a törlését és az eredeti társasági formájának jogelődként való bejegyzését a fogadó tagállamban - mutatott rá dr. Vida Enikő.

Az EU Bírósága a fent hivatkozott döntésében természetesen az átalakulás jogcímének meghatározása nélkül úgy foglalt állást, hogy amennyiben a magyar szabályozás a magyar társaságok esetén lehetővé teszi a jogelődként feltüntetést, ennek lehetőségét nem vonhatja meg egy másik tagállam joga alá tartozó társaságtól sem. A tavaly nyáron napvilágot látott jogesetbeli székhelyáthelyezés azonban a jelenlegi szabályok alapján formálisan nem minősül átalakulásnak, mivel az a gazdasági társaságokról szóló törvény nyelvtani értelmezése alapján nem egyesülés, nem szétválás és nem is társasági formaváltás, amelyből következően nehezen alkalmazhatóak rá a magyar átalakulási szabályok

Konklúzió

Addig, amíg a határon átnyúló ilyen jellegű átalakulások megfelelően nem kerülnek jogszabályi szinten szabályozásra, nem rendezhető megnyugtatóan a kérdés, és csak a jogalkalmazók bölcsességén múlik, hogy hogyan döntenek el az előttük felmerült eseteket.

Az tényként állapítható meg, hogy tagállami szabályok különbözősége miatt a letelepedés szabadsága jelenleg nem biztosított teljes mértékben, az Európai Unión belül történő szabad székhelyáthelyezés és az Unió szinten is szabályozott egyesülésen kívüli átalakulás esetében, ami megnyugtatóan csak közösségi jogszabály elfogadásával rendezhető - összegezte a Kovács Réti Szigheő Ügyvédi Iroda szakértője.